

HYVÄ PÄÄTÖS

Perustietoa
testamentin tekijälle

Punainen Risti

Suomi on hyvä maa elää suurimmalle osalle meistä. Silti täälläkin on ihmisiä, jotka tarvitsevat Punaisen Ristin apua. Vauraassa Suomessa avun tarve on pääosin toisenlainen kuin köyhissä, katastrofeille alttiissa maissa. Tehtävämme on kuitenkin kaikkialla maailmassa sama: auttaa ja tukea hätään joutuneita ihmisiä riippumatta heidän syntyperästään, uskonnostaan tai aatteestaan.

Punaisen Ristin vapaaehtoisten, lahjoittajien ja jäsenten muodostama turvaverkko ulottuu Suomessa lähes joka paikkakunnalle. Verkostomme on kattava myös maailmanlaajuisesti: jo 189 maassa toimii Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun kansallinen yhdistys. Siksi olemme lähellä ja läsnä kaikkialla.

Suomen Punaisen Risti on auttanut heikoimmasa asemassa olevia jo vuodesta 1877 lähtien. Testamentti Punaiselle Ristille mahdollistaa työmme jatkumisen tulevienkin sukupolvien hyväksi.

Kokosimme tähän esitteeseen joitakin käytännön neuvoja, joista on hyötyä, jos harkitset testamenttilahjoitusta auttamistyöhömme. Olethan meihin yhteydessä, jos haluat lisätietoa.

Lämpimin terveisin

Kristiina Kumpula

Kristiina Kumpula
Päsihteeri
Suomen Punainen Risti

- 5 Miksi kannattaa tehdä testamentti?
- 5 Laki määrää perimysjärjestyksen
- 7 Valtio perijänä
- 9 Leski on erityisasemassa
- 11 Erityis- vai yleistestamentti?
- 11 Testamentissa voi olla myös ehtoja
- 13 Näin laadit testamentin
- 13 Testamentin tekeminen askel askeleelta
- 15 Voit muuttaa tai peruuttaa testamenttisi
- 15 Kuka huolehtii tahtosi täyttämisestä?
- 18 Kysymyksiä ja vastauksia

ASiantuntija AVUKSI

Testamenttia ei yleensä ole kovin vaikea laatia. Sen on kuitenkin noudatettava lain vaatimia muotomääräyksiä ollakseen pätevä. Siksi on hyvä käyttää apuna asiantuntijaa. Jos muistat testamenttissasi järjestöämme, voimme antaa suosituksia asianajajista, jotka auttavat sinua maksutta ja ehdottoman luottamuksellisesti laatimaan testamenttisi.

Voit myös soittaa tai lähettää sähköpostia testamenttiasioita hoitavalle Mia Ekström-Huttuselle.

Puhelin 020 701 2193
mia.ekstrom-huttunen
@punainenristi.fi

Punainen Risti on jo yli 150 vuotta lievittänyt hätää ja suojellut ihmisarvoa auttamalla kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ihmisiä. Löydät näiltä sivuilta perustietoa järjestömme kansainvälisestä ja kotimaan avustustyötä.

Suomen Punainen Risti koulutti koko 1940-luvun ja vielä 50-luvun alussa apusisaria avustamaan sairaanhoitajia ensin sotasairaaloissa, vankileireillä ja siirtolaisten keskuudessa, sittemmin esimerkiksi kotihoidossa. Monet apusisaret olivat koulutyttyjä, jotka vuoroin opiskelivat, vuoroin palvelivat sairaanhoitotehtävissä.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN KUVA-ARKISTO

Tuttu ja turvallinen

Punainen Risti on sinulle varmasti monella tavalla tuttu, onhan se ollut "aina" osa suomalaisten arkea. Puolueettoman ja vapaaehtoisuuden aate saapui Suomeen Venäjän vallan aikana, 1870-luvun loppupuolella. Järjestö oli perustettu Euroopassa viitisentoista vuotta aiemmin auttamaan sodan uhreja.

Suomessakin Punaisen Ristin päätehtävä oli aluksi huolehtia sotasaairaiden terveydenhuollosta. Yhdistys lähetti jo perustamisvuonna kenttäsaairaan Kaukasian rintamalle Venäjän ja Turkin väliseen sotaan. Alusta asti autettiin myös rauhanajan onnettomuuksien ja kulkutautien uhreja.

Suomen Punaisen Ristin vuosikymmenet ovatkin suureksi osaksi koko kansakuntamme poliittista ja yhteiskunnallista historiaa. Järjestöme on ollut mukana maamme kaikissa ratkaisevissa kohtalon vaiheissa: sodan taistelujen ja suuronnottomuuksien keskellä, mutta myös hyvinä päivinä. Se on rakentanut pohjaa nykyiselle terveydenhuollolle perustamalla sairaaloita ja ottamalla vastuun maan verihuollosta. Sen syrjäseutujen sairausmajoista kehittyi nykyinen neuvola- ja terveyskeskusjärjestelmä.

Vuosien varrella järjestöme tehtävät ovat laajentuneet ja tarpeiden mukana osin muuttuneet. Auttamyöme perusta on kuitenkin edelleen sama: ihmisten vastuu heikoimmista ja halu auttaa heitä.

MIKSI KANNATTAA TEHDÄ TESTAMENTTI?

Suomen laki ei edellytä testamentin tekemistä. Ilman testamenttia omaisuutesi jakautuu perillistesi kesken perimysjärjestyksessä. Jos sinulla ei ole serkkua läheisempää sukulaista, omaisuutesi siirtyy valtiolle.

Kun mietit, tulisiko sinun laatia testamentti, selvitä ensin, miten omaisuutesi jakautuisi ilman sitä. Testamentti kannattaa laatia, jos perintökaaren määräykset eivät johda viimeisen tahtosi mukaiseen lopputulokseen.

Testamentilla voit myös toteuttaa itsellesi tärkeitä arvoja jättämällä osan omaisuudestasi yhteisölle, esimerkiksi järjestölle, joka toimii arvostamiesi asioiden hyväksi.

LAKI MÄÄRÄÄ PERIMYSJÄRJESTYKSEN

Lakimääräisen perimysjärjestyksen perustana on kolme perillisryhmää. Niiden lisäksi leskelle on annettu erityisasema.

Ensimmäinen perillisryhmä: rintaperilliset ja heidän lapsensa

Ensisijaisia perijöitä ovat rintaperilliset eli vainajan lapset. Avioliitossa syntyneiden lasten lisäksi rintaperillisiä ovat tietyissä tapauksissa myös avioliiton ulkopuolella syntyneet lapset ja ottolapset. Avioliiton ulkopuolella syntyneellä lapsella on perintöoikeus äitiinsä ja äidin puolen sukulaisiin. Jos isä on tunnustanut avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen tai isyys on oikeuden tuomiolla vahvistettu, lapsi perii myös isänsä ja tämän sukulaiset.

Ilman testamenttia koko perintö jaetaan tasan rintaperillisten kesken. Jos rintaperillinen ei ole elossa, hänen osuutensa jaetaan hänen jälkeläistensä kesken. Jos sukuhaaras ei ole perillisiä, jaetaan osuus tasan muiden sukuhaarojen kesken.

Entisaikaan Punaisen Ristin tärkeimpiä tehtäviä Suomessa oli auttaa ihmisiä pysymään terveinä, nykyisin suurimpia haasteitamme on helpottaa yksinäisyyttä ja jaksamista.

Tukijoiden avulla

Suomen Punainen Risti on itsenäinen ja puolueeton yhdistys, joka hankkii itse toimintansa rahoituksen. Avunpyyntö voi tulla milloin ja mistä tahansa, eri puolilta maailmaa, mutta myös kotimaasta. Siksi keräämme sitomattomia varoja katastrofirahastoomme, joka on erillään järjestön muusta taloudesta. Tarvittaessa järjestämme hätäapukeräyksiä tiettyihin kohteisiin. Keräämme ympäri vuoden rahaa myös kotimaan paikalliseen auttamistyöhön, esimerkiksi ystävöitoiminnan laajentamiseen ja terveystieteiden perustamiseen.

Rahoitamme järjestön muun toiminnan pääosin erilaisilla avustuksilla, sijoitusten tuotolla sekä tuotteiden, ensiapukoulutuksen ja Kontti-kierrätystavaratalojen myyntituotolla.

Testamenttilahjoituksilla on vuosikymmenestä toiseen ollut huomattava merkitys auttamistyössämme. Useimmiten ne on kohdennettu joko Punaisen Ristin katastrofirahastoon tai tehty yleislahjoituksena kotimaan toimintaamme.

Yleishyödyllisenä järjestönä Punainen Risti ei maksa perintö- eikä lahjaveroa. Siksi voimme käyttää testamenttilahjoitukset täysimääräisinä juuri siihen, mihin ne on osoitettu.

Punainen Risti on kaikesta tekemisestään vastuussa sekä avunsaajille että tukijoilleen.

Toinen perillisryhmä: perittävän vanhemmat, sisarukset ja näiden jälkeläiset

Toisen perillisryhmän muodostavat ensisijaisesti perittävän vanhemmat. Jos toinen perittävän vanhemmista on kuollut, jakavat perittävän veljet ja sisaret hänen puoliskonsa. Jos perittävän molemmat vanhemmat ovat kuolleet, siirtyy perintö kokonaisuudessaan hänen veljilleen ja sisaruksilleen.

Kuolleen veljen tai sisaren sijaan tulevat hänen jälkeläisensä. Jos veljiä, sisaria tai heidän jälkeläisiään ei ole, mutta jompikumpi vanhemmista elää, saa tämä koko perinnön.

Puolisaret perivät sen osuuden, joka olisi tullut heidän äidilleen tai isälleen.

Kolmas perillisryhmä: perittävän isovanhemmat, sedät, enot ja tädit

Mikäli ensimmäiseen tai toiseen perillisryhmään kuuluvia ei ole, eikä perittävä ollut naimisissa, siirtyy perintö kolmannele perillisryhmälle eli ensisijaisesti vainajan isovanhemmille. Kuolleen isovanhemman osuus menee hänen lapsilleen eli perittävän sedille, enoille ja tädeille. Sijaantulo-oikeus rajoittuu kuitenkin heihin, joten serkut eivät peri.

VALTIO PERIJÄNÄ

Jäämistö menee kokonaisuudessaan valtiolle, jos serkkua läheisempiä sukulaisia ei ole eikä testamenttia ole tehty.

Jokainen ihminen on avun arvoinen. Punainen Risti vastaa ihmisten hätään kaikkialla avun tarpeen perusteella, tasapuolisesti ja puolueettomasti. Etusijalla ovat haavoittuvimmat: lapset, vanhukset, sairaat ja vammaiset.

8

SUOMEN PUNAISEN RISTIN KUVA-ARKISTO

JARKKO MIKKONEN

JARKKO MIKKONEN

JARKKO MIKKONEN

Apua erottelematta

”Joskus ihmisten on vaikea ymmärtää, että autamme ihmisiä myös siellä, missä tapahtuu ihmisoikeusrikkomuksia. Me emme ole tuomareita, kansainvälinen ja kansallinen oikeus jakavat tuomiot. Meidän tehtävämme on auttaa ihmisiä pysymään hengissä ja säilyttämään ihmisarvonsa.” Näihin Punaisen Ristin kansanvälisen avun asiantuntijan sanoihin kiteytyvät maailmanjärjestön koko olemassaolon merkitys, arvot ja tehtävä.

Haluamme tehdä maailmasta inhimillisemmän lievittämällä ja ehkäisemällä ihmisten kärsimystä. Autamme aina ensin kaikkein haavoittuvimpia: ihmisiä, joiden henki on vaarassa tai joilla ei itsellään ole keinoja elää ihmisarvoista elämää. Puolueettomuutensa ansiosta Punainen Risti pääsee apua tarvitsevien luo kaikkialla. Olemme voineet auttaa vuodesta ja vallanpitäjästä toiseen muun muassa Irakissa ja Afganistanissa, silloinkin kun muut avustusjärjestöt ovat joutuneet lähtemään.

Muut periaatteemme ovat inhimillisuus, tasapuolisuus, vapaaehtoisuus, riippumattomuus, ykseys ja yleismaailmallisuus. Esimerkiksi tasapuolisuus tarkoittaa, että näemme kaikki ihmiset yhdenvertaisina riippumatta heidän syntyperästään, uskonnostaan tai vakaumuksestaan. Riippumattomana säilytämme itsemääräämisoikeutemme yhteistyössä viranomaisten ja muiden kumppaneiden kanssa. Yleismaailmallisuus merkitsee käytännössä, että apumme menee kaikkialla perille oman, luotettavan verkostomme kautta.

9

LESKI ON ERITYISASEMASSA

Jos vainajalla on rintaperillisiä, puoliso ei saa lainkaan perillisasemaa. Leskellä on kuitenkin oikeus hallita jakamattonta jäämistöä. Siitä huolimatta rintaperillisillä on oikeus vaatia jakoa. Leskelle on tarvittaessa jätettävä yhteisenä kotina käytetty tai jäämistöön kuuluva asunto. Hänen hallintaansa on jätettävä myös tavanomainen koti-irtaimisto.

Puoliso perii lapsetta kuolleen avio-puolisonsa. Tähän ei vaikuta, oliko puolisoilla avio-oikeus toistensa omaisuuteen vai ei. Mitään lakiosaa puolisoilla ei ole eli kuollut puoliso on voinut testamentata koko omaisuutensa jollekin toiselle. Puolisolla ei ole perintöoikeutta, jos puoliso on perittävä kuollessa eronneet tai heidän avioeron on vireillä.

Jos ensiksi kuolleella puolisoilla ei ole rintaperillisiä, mutta hänellä on toissijaisia perijöitä, hänen jäämistönsä jaetaan lesken kuoltua toissijaisten ja lesken omien perillisten kesken. Lesken perintöoikeus ei siten poista, vaan lykkää toissijaisten perillisten perintöoikeuden hänen kuolemaansa asti. Leski ei voi testamentilla syrjäyttää kuolleen puolisonsa toissijaisten perillisten oikeuden perintöön.

Avopuolisolla ei ole perintöoikeutta. Hänen perintönsä onkin syytä aina turvata testamentilla.

Toivoa tuhon keskellä. Pahimmilla katastrofialueilla Punaisen Ristin terveysasema saattaa olla ainoa paikka, josta ihmiset saavat apua – esimerkiksi synnytyksen hetkellä.

10

MAIJA TAMMI

Lahja menee perille

”Filippiinien Punaisen Ristin

työntekijät ja vapaaehtoiset olivat töissä yötä päivää: pakkasivat ruokaa ja vettä, kuljettivat sitä tuhoalueille perustettuihin evakuointikeskuksiin, tekivät tilannearvioita, kirjasiivat ylös tietoja omaisiaan etsiviltä ihmisiltä, auttoivat ulkomailta maahan saapuneita avustustyöntekijöitä...”

Kuvaus Punaisen Ristin avustustyöstä super-taifuunin runtelemilla Filippiineillä kertoo, mitä tarkoittaa, että järjestömme on pysyvästi läsnä kaikkialla. Kansallinen yhdistys oli sielläkin paikalla jo katastrofin iskiessä ja jatkaa työtään, kun pahin on ohi. Se myös tuntee parhaiten maansa olot ja tavat ja tietää, ketkä tarvitsevat apua kipeimmin.

Lähes jokaisessa maailman maassa

on Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun kansallinen yhdistys. Se hälyttää kansainvälisen Punaisen Ristin kautta sisaryhdistykset auttamaan, kun maan omat voimavarat eivät riitä.

Myös sodan oikeussäännöt, Geneven sopimukset, auttavat meitä pääsemään apua tarvitsevien luo. Ne valtuuttavat Punaisen Ristin valvomaan sodan sääntöjen noudattamista ja auttamaan konflikteissa siviilejä, sotavankeja ja haavoittuneita sotilaita.

Hätätilanteen jälkeen katastrofiapu muuttuu kehitysyhteistyöksi Suomen Punaisen Ristin kaltaisten vahvojen sisaryhdistysten kanssa. Koulutamme ja tuemme paikallisia auttamaan itse itseään: ehkäisemään onnettomuuksia ja tauti-epidemiaita esimerkiksi katastrofivalmiutta, elinympäristöä ja terveyttä parantamalla.

11

ERITYIS- VAI YLEISTESTAMENTTI?

Erytistestamentilla eli legaatilla määrää jollekin tietyn, tarkoin määritellyn osan omaisuudestasi. Se voi koskea esimerkiksi esinettä, rahasummaa tai koko omaisuutesi omistusoikeutta vähäisemmin oikeuksin.

Yleistestamentissa saajan oikeudesta saada omaisuutta ei määrätä yksityiskohtaisesti. Perijä saa siis koko omaisuutesi, määröosan siitä tai sen, mitä muiden määräysten täyttämisen jälkeen on jäänyt jäljelle.

Testamenttisi voi myös sisältää sekä erityis- että yleistestamentin. Voit testamentata esimerkiksi kirjastosi yhdelle ja lopun omaisuutesi toiselle saajalle.

TESTAMENTISSA VOI OLLA MYÖS EHTOJA

Voit määrätä testamentissasi omaisuuden saamiselle ehtoja tai edellytyksiä. Ne eivät kuitenkaan saa olla hyvän tavan vastaisia tai rajoittaa kohtuuttomasti testamentin saajan henkilökohtaista päätöksentekoa.

- **Lykkäävä ehto:** esimerkiksi avopuolisolle testamentataan yhteisen kodin hallintaoikeus hänen kuolemaansa saakka.
- **Purkava ehto:** testamentin saaja menettää oikeutensa perintöön, jos purkava ehto täyttyy.
- Testamentin tekijä voi velvoittaa testamentin saajan esimerkiksi hoitamaan jotain kolmatta henkilöä ja pitämään hänestä huolta. Määräys sitoo testamentin saajaa, jos hän ottaa testamentti-omaisuuden vastaan ja se riittää toteuttamaan velvollisuuden.

Apua saavat yhteisöt ovat Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhteistyökumppaneita, eivät kohteita. Paikalliset työntekijät ja vapaaehtoiset tuntevat maansa tavat ja tarpeet ja auttavat meitä viemään avun sitä kipeimmin tarvitseville.

12

JARIKO MIKKONEN

Rahaa, tarvikkeita, henkilöstöä

Suomen Punainen Risti osallistuu katastrofi- ja sota-alueilla kansainvälisen Punaisen Ristin avustusoperaatioihin sekä jälleenrakennus- ja kehityshankkeisiin rahoittamalla niitä ja/tai lähettämällä niihin työntekijöitä ja tarvikkeita. Teemme myös kahdenvälistä kehitysyhteistyötä.

Kansainvälisen apumme ylpeys oli alkuaikoina kenttäsaaraala – ja niin se on tänäänkin. Logistiikka-keskuksessa ovat lähtövalmiina teltojen, huopien ja vaatteiden lisäksi modernit katastrofiryököt. Niistä kokoamme vaikeissakin oloissa täydellisen terveysklinikan tai sairaalan vesi-, sanitaatio- ja viestiliikenneyksiköineen.

Voimme lähettää katastrofialueille nopeasti myös sairaanhoitajia, lääkäreitä ja muita asiantuntijoita satojen ammattilaisten reservistämme. Vuosittain kymmeniä avustustyöntekijöitämme työskentelee eri puolilla maailmaa Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun avustus- ja kehitysohjelmassa.

NÄIN LAADIT TESTAMENTIN

Testamentti on oikeudellinen asiakirja, joten on tärkeää, että laadit sen sekä muodoltaan että sisällöltään oikein.

Tiukoilla muutosäännöksillä halutaan turvata mahdollisimman riidaton selvitys, miten lakimääräisestä perimysjärjestyksestä poiketaan. Testamentti voidaan julistaa pätemättömäksi, jos muotovaatimuksia ei noudateta. Suuri osa testamenttiriidoista johtuu juuri muotovirheistä.

Testamentin sisällön voit päättää melko vapaasti, kun muotovaatimukset on täytetty. Sen on kuitenkin hyvä olla mahdollisimman yksiselitteinen. Kannattaa siis välttää monimutkaisia määräyksiä. Oleellista on, että testamentista käy ilmi, kuka on perinnön saaja sekä siirtyvän omaisuuden määrä tai osuus koko omaisuudesta.

13

TESTAMENTIN TEKEMINEN ASKEL ASKELELTA

1. Tee lista testamentattavasta omaisuudesta ja yritä arvioida sen arvo. Näin saat hyvän yleiskuvan tilanteesta.
2. Kirjoita paperille selkeästi ja yksinkertaisesti, kuinka haluat omaisuutesi jaettavan.
3. Ilmoita perinnönsaajien nimi ja mieluusti myös henkilötunnus ja sukulaisuussuhde tai muu suhteesi henkilöön. Jos teet testamentin Punaiselle Ristille, mainitse haluatko omaisuutesi käytettävän katastrofirahaston kautta kansainvälisten ja kotimaisten katastrofien uhrien auttamiseen vai vapaaehtoistyön tukemiseen Suomessa. Voit myös halutessasi tehdä testamentin Punaisen Ristin paikalliseen tai alueelliseen toimintaan.
4. Merkitse testamenttiin henkilötunnuksesi, päiväys, paikkakunta ja allekirjoitus.
5. Tee testamentti kirjallisena kahden todistajan läsnäollessa. Todistajien on kirjoitettava todistuslausuma, päivättävä todistuksensa ja allekirjoitettava se. Todistajien asuinpaikan ja ammatin tulee näkyä paperissa. Todistajien on oltava vähintään 15-vuotiaita. Puoliso, sukulainen tai testamentin mahdollinen hyödynsaaja ei voi olla todistajana.
6. Säilytä testamentti varmassa tallessa, esimerkiksi pankin tallelokerossa, jotta se varmasti löytyy kuolemasi jälkeen. Läheisille on myös hyvä kertoa testamentista. Mikään ei estä sinua antamasta testamenttia sen henkilön haltuun, joka omaisuuden tulee samaan.

Punainen Risti näkee ystävätoiminnan tärkeimpänä keinonaan ehkäistä yksinäisyyttä. Eikä vain vanhojen ihmisten, vaan myös nuorten.

Tänäänkin tuhannet Punaisen Ristin vapaaehtoiset vierailevat Suomen kodeissa ja laitoksissa ilahduttamassa yksinäisiä ihmisiä, jotka eivät pääse muiden pariin. Joillakin paikkakunnilla vapaaehtoisia toimii koululaisten läksykerhon vetäjinä tai pienten lasten varamummoina ja -vaareina. He järjestävät myös kerhoja ja leirejä vanhuksille. Huonokuntoisia tai kielitaidottomia ihmisiä autetaan selviytymään asioilla tai heidän seurakseen lähdetään vaikkapa kulttuuria kokemaan. Omaishoitajien terveyden ja jaksamisen tueksi on tarjolla ohjausta, koulutusta ja monipuolista virkistystoimintaa.

Järjestömme arvojen mukaan pidämme myös pakolaisten ja muiden maahan muuttaneiden puolta esimerkiksi tukemalla heidän kotoutumistaan. Vapaaehtoiset ovat tulijoiden ystävinä, järjestävät monikulttuurisia kerhoja, leirejä ja kursseja ja vetävät heitä mukaan Punaisen Ristin toimintaan.

Tavoitteenamme on moninainen, salliva, toisiaan arvostava ja toisistaan välittävä yhteiskunta. Sitä edistämme esimerkiksi pitkäjänteisellä rasismivastaisella hankkeella yhteistyössä usean eri tahon kanssa.

Pitkäaikaistyöttömillä on mahdollisuus kokeilla Kontti-kierrätystavarataloissamme erilaisia työtehtäviä. Tarjoamme heille myös elämäntaloutta vahvistavaa ja jatkotyöllistymistä tukevaa koulutusta.

VOIT MUUTTA TAI PERUUTTA TESTAMENTTISI

Voit elinaikanasi milloin vain muuttaa tai peruuttaa testamenttisi. Muutos tai lisäys on tehtävä noudattamalla testamentin muutosäännöksiä. Voit peruuttaa testamentin yksinkertaisesti tuhoamalla sen tai ilmaisemalla muutoin selvästi, ettei testamentti vastaa enää viimeistä tahtoasi.

KUKA HUOLEHTII TAHTOSI TÄYTTÄMISESTÄ?

Testamenttisi saajan on kuolemasi jälkeen annettava testamenttisi tiedoksi jokaiselle perilliselle haastemiehen välityksellä tai muutoin todistettavasti. Muutoin se ei ole lainmukainen. Samalla perillisille on annettava oikeaksi todistettu jäljennös testamentista.

Kuoltuasi varallisuutesi siirtyy kuolinpesän osakkaiden hallintaan. Kuolinpesän osakkaana voi olla perillinen, yleis-testamentin saaja tai leski. Kolmen kuukauden kuluessa kuolemastasi laaditaan jäämistöstäsi perukirja, joka on pohjana perintöverotuksen toimittamiselle.

Kuolinpesän voivat selvittää pesän osakkaat tai sen voi tehdä tuomioistuimen siihen hakemuksesta määräämä pesänselvittäjä. Pesänselvitystä seuraa yleensä perinnönjako. Testamentti - erityistestamenttia lukuun ottamatta - täytetään perinnönjaossa, jossa jako suoritetaan testamentin määräysten mukaisesti, lakiosat huomioon ottaen. Testamentin toteuttamista koskevat erimielisyydet ratkaisee ensisijassa pesänjakaja, jos sellainen on nimetty.

Yhdessä on hauskeempaa kuin yksin. Ja leikkienkin voi oppia välittämään ja auttamaan. Monelle nuorelle on auennut elämäntyö ja ura esimerkiksi ensiapuharrastuksen kautta.

16

JUKKA-PEKKA MOILANEN

PETTERI KIVIMÄKI

JARKKO MIKKONEN

HYVÄ TIETÄÄ PERINTÖVEROSTA

Lähes kaikki luonnolliset henkilöt ovat velvollisia maksamaan perinnöstään veroa. Yleishyödyllisen yhteisön, kuten Suomen Punaisen Ristin, ei kuitenkaan tarvitse maksaa perintöveroa.

Perintöverotus on progressiivista eli veroprosentti on sitä suurempi mitä enemmän perii. Perilliset on jaettu kahteen veroluokkaan. Perintöveroa maksetaan kummassakin veroluokassa laissa ilmoitettujen veroasteikkojen mukaisesti.

Ensimmäiseen veroluokkaan kuuluvat perinnönjättäjän aviopuoliso, suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa oleva perillinen, aviopuolison suoraan alenevassa polvessa oleva perillinen, kihlattu ja joissakin tapauksissa avopuoliso. Toiseen veroluokkaan kuuluvat perinnönjättäjän muut sukulaiset ja vieraat.

Terveyttä ja elämäntaitoja

Kansalaisten terveyden ja ensiaputaitojen edistäminen oli entisaikoina Punaisen Ristin tärkeimpiä tehtäviä. Ensiapua opetamme edelleen, mutta meidän ei enää tarvitse kampanjoida kulkutauteja vastaan. Sen sijaan kannustamme ihmisiä terveisiin elintapoihin.

Maksuttomissa terveyspisteissä vapaaehtoiset ovat terveydenhuollon ammattilaisia. He neuvovat asiakkaita, järjestävät teematilaisuuksia ja vetävät terveysryhmiä.

Punainen Risti tekee myös päihde- sekä hiv- ja seksuaaliterveystyötä. Päihdetyöme tavoitteena on ehkäistä päihteiden käyttöä ja tukea päihteettömyyttä. Hiv- ja seksuaaliterveystyössä keskitytään tautien ehkäisykeinoista tiedottamiseen ja sairastuneiden tukemiseen. Vapaaehtoiset käyvät oppilaitoksissa ja festivaaleilla puhumassa ja järjestämässä tempauksia näistä aiheista.

Ensiavun osaaminen pitäisi Punaisen Ristin mielestä saada kansalaistaidoksi – etenkin niillä seuduilla, joilla avun tuleminen saattaa kestää. Kurssien lisäksi taitoa voi opetella ja harjoitella vapaaehtoisena ensiapuryhmässä. Sen osaavat konkarit päivystävät isoissa yleisötapahtumissa ja lähtevät viranomaisten pyytäessä auttamaan onnettomuuksien pelastustöissä ja ekysteiden etsinnöissä.

Toisista huolehtimista ja terveyden edistämistä opetamme myös henkisen tuen, tapaturmien ehkäisyyn ja kotona hoidon kursseilla.

Välittämistä oppii

17

Punainen Risti uskoo, että lapset omaksuvat elämää kunnioittavat arvot ja kasvavat heikoimpien puolustajiksi vähitellen. Siksi pyritämme kerhoja, joissa varhaisnuoret oppivat leikkien lomassa tärkeitä arjen asioita, kuten ensiapua, kansainvälisyyttä ja erilaisuuden arvostamista. Varttuneemmat nuoret toimivat aikuisten rinnalla tai omina ryhminään. He järjestävät leirejä, osallistuvat kampanjoihin ja käyvät oppilaitoksissa puhumassa esimerkiksi päihteiden ja seksissä tarttuvien tautien vaaroista.

Toisaalta haluamme tavoittaa ajoissa myös nuoret, jotka ovat vaarassa joutua tuulijolle. Nuorten turvataloilta saavat maksutta apua niin teini-ikäiset kuin heidän perheensäkin. Ne tarjoavat pulaan joutuneille nuorille yösijan ja tarvittaessa myös ystävän.

Punaisen Ristin Nuorten turvatalojen tunnuslause on, että kaikille asioille voi tehdä jotain. Se voisi yhtä hyvin olla koko järjestön motto. Vaikeiltakin tuntuviin asioihin löytyy ratkaisu autettavan ja auttajan yhteistyöllä.

VOINKO TESTAMENTATA PUNAISELLE RISTILLE, VAIKKA MINULLA ON LAPSIA?

Kyllä voit. Rintaperillisilläsi on oikeus lakiosaan, joka vastaa puolta omaisuudesta. Toisen puolikkaan voit testamentata kuten haluat. Naimaton ja lapseton henkilö sen sijaan voi testamentata koko omaisuutensa haluamallaan tavalla.

MITÄ TAPAHTUU HENKILÖ-KOHTAISIMMILLE ESINEILLENI, KUTEN VALOKUVILLE?

Kysymme yleensä omaisilta, haluavatko he valokuvia ja muita muistoja. Jos he eivät halua, tuhoamme valokuvat, jotta ne eivät päädy väärin käsiin. Kirjeet hävitämme aina, ellei asiasta erikseen anneta testamentissa ohjetta.

ENTÄ KUN PUNAINEN RISTI PERII IRTAIMISTOA, KUTEN KORUJA TAI HUONEKALUJA?

Irtaimiston arvo arvioidaan ja arvotavarat myydään osto- ja myyntiliikkeiden kautta. Jos lähellä on Punaisen Ristin Kontti-kierrätystavaratalo, myydään irtaimisto sen kautta.

MITÄ TAPAHTUU, KUN PUNAINEN RISTI PERII KIINTEISTÖN TAI ASUNTO-OSAKKEEN?

Kiinteistöt myydään kiinteistövälitysyriyten kautta vapailta markkinoilla. Punainen Risti on vapautettu veroista kiinteistömyyntien ja arvopaperien

osalta. Siksi kiinteistö siirretään yleensä ensin Punaiselle Ristille ennen sen myymistä.

MINULLA EI OLE LÄHIOMAISIA. JOS TEEN TESTAMENTIN PUNAISELLE RISTILLE, HUOLEHDITTEKO HAUTAJAISISTANI?

Voit kirjata testamenttiisi ohjeen, kuinka haluat asiassa toimittavan.

MITÄ TAPAHTUU, JOS MINULLA EI KUOLLESSANI OLE TESTAMENTTIA?

Ilman testamenttia omaisuutesi jaetaan perillisten kesken lainmukaisessa perimisjärjestyksessä. Jos sinulla ei ole serkkua läheisempää sukulaista, omaisuutesi siirtyy valtiolle.

PITÄÄKÖ TESTAMENTTI KOHDENTAA TARKASTI?

Kun muistat testamenttiasi Punaista Ristiä, sinun ei tarvitse kohdentaa lahjoitustasi mihinkään tiettyyn toimintamuotoon, ellet itse niin halua. Sen sijaan on tärkeää ilmoittaa onko testamenttisi tarkoitettu Punaisen Ristin katastrofirahastoon vai kotimaan vapaaehtoistoiminnan tukemiseen. Jos haluat vielä tarkemmin ohjata lahjoituksesi alueelliseen toimintaan, ilmoita testamentin saajaksi haluamasi Punaisen Ristin paikallisosasto tai piiri.

Tulevaisuuden avun tarvetta ei voi ennustaa – varmaa on vain, että Punaiselta Ristiltä ei työ lopu. Siksi haluamme uskoa, että tulevinakin vuosikymmeninä tukenamme on ihmisiä, jotka kantavat vastuuta heikoimmista ja tahtovat auttaa heitä.

Punaisen Ristin periaatteet

INHIMILLISYYS

TASAPUOLISUUS

PUOLUEETTOMUUS

RIIPPUMATTOMUUS

VAPAAEHTOISUUS

YLEISMAAILMALLISUUS

YKSEYS